

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

INTEGROVANÁ
STŘEDNÍ ŠKOLA
POLYGRAFICKÁ

Člověk a společnost

9. Daně a daňová soustava v ČR

www.isspolygr.cz

Vytvořil:
PhDr. Andrea Kousalová

Integrovaná střední škola polygrafická,
Brno, Šmahova 110
Šmahova 110, 627 00 Brno

Interaktivní metody zdokonalující edukaci na ISŠP
CZ.1.07/1.5.00/34.0538

Daně a daňová soustava v ČR

DUM číslo: 9
Daně a daňová soustava v ČR

Škola	Integrovaná střední škola polygrafická, Brno, Šmahova 110
Ročník	4. ročník (SOŠ, SOU)
Název projektu	Interaktivní metody zdokonalující proces edukace na ISSP
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0538
Číslo a název šablony	III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT.
Autor	PhDr. Andrea Kousalová
Tematická oblast	ZSV
Název DUM	Daně a daňová soustava v ČR
Pořadové číslo DUM	9
Kód DUM	VY_32_INOVACE_09_ZSV_KO
Datum vytvoření	30.3.2013
Anotace	Prezentace je zaměřena na daně a daňovou soustavu v ČR. Druhy daní, daňové zákony, výběr daní atd.

Pokud není uvedeno jinak, je uvedený materiál z vlastních zdrojů autora

DAŇ

= povinná platba, kterou platí domácnosti nebo firmy do rozpočtu státu nebo obce ve stanovené výši a ve stanoveném čase.

Daňový systém - principy:

- ❑ **spravedlivost zdanění** - stejné podmínky pro různé typy subjektů
- ❑ **všeobecnost zdanění** - zdanění podléhají všechny typy vlastnictví
- ❑ **účinnost zdanění** - vhodným zdaněním stimulovat žádoucí aktivity harmonizace
- ❑ **sbližování naší daňové soustavy se systémem Evropské unie**

= příjem veřejných rozpočtů (státního rozpočtu + místních rozpočtů), který ze zákona (povinně) odčerpává část důchodu subjektu (příjmu, majetku poplatníka) na nenávratném principu
- společnost tyto peníze vynaloží podle potřeb, tedy nikoliv podle toho, jak velké daně kdo odvedl

Funkce daní

Funkce fiskální - je nejdůležitější funkcí a je to schopnost naplnit veřejný rozpočet.

Funkce alokační - koriguje na některých specifických trzích efektivnost tržních mechanismů. Daně mohou tento stav korigovat a vybírat se proto, aby umísťovaly prostředky tam, kde se jich při tržní alokaci nedostávalo.

Funkce nedistribuční - přesunuje část důchodů od bohatších jedinců k chudším. Daně zmírňují rozdíly v důchodech jednotlivých subjektů tím, že vybírají více od bohatších, což umožňuje státu prostřednictvím transferů zvyšovat příjmy chudším.

Funkce stabilizační - umožňuje přispívat ke zmírňování cyklických výkyvů v ekonomice.

Výběr a kontrola plnění daňových povinností je v kompetenci **finančních úřadů**, spadajících pod ministerstvo financí.

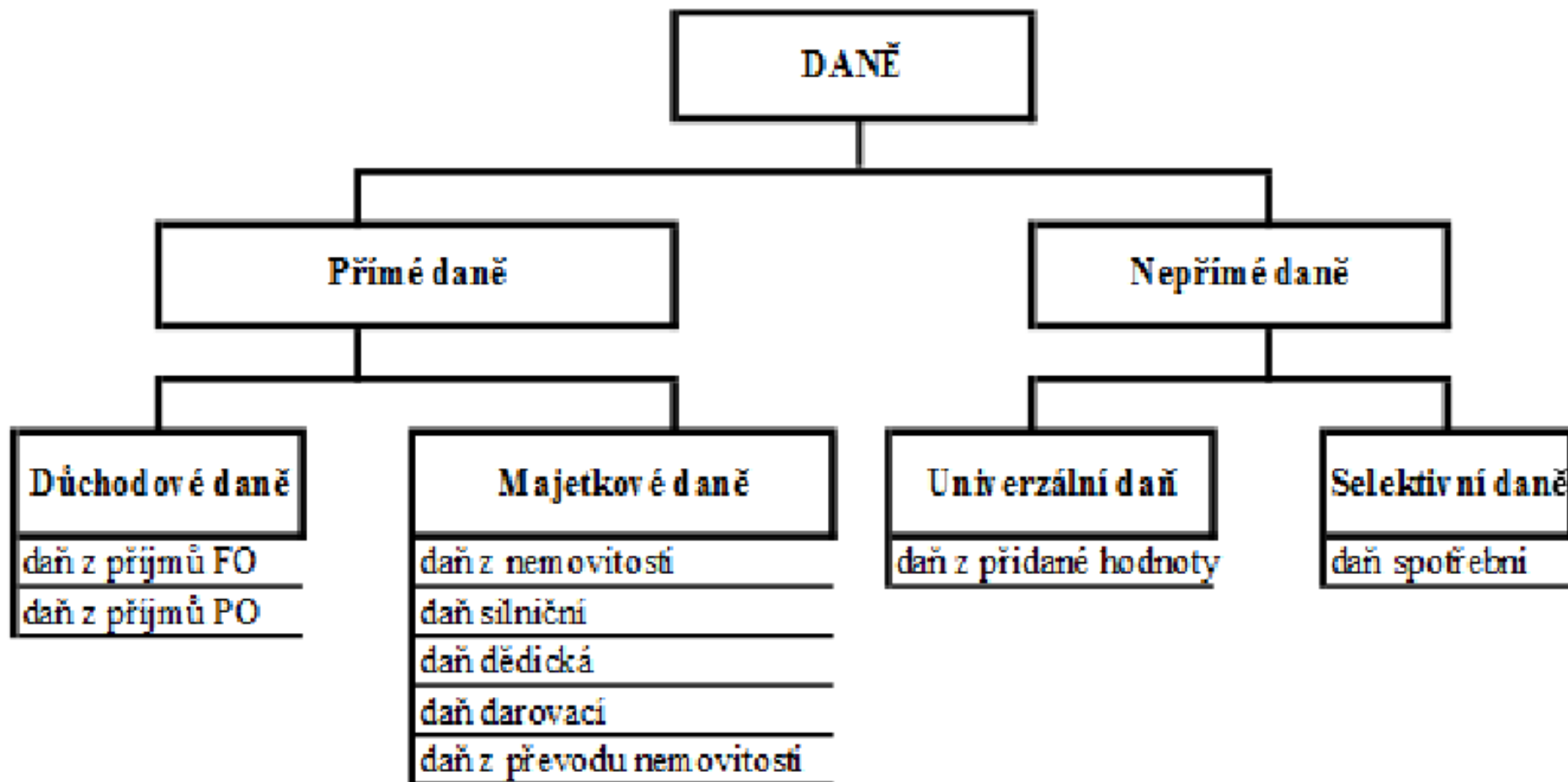
Daně (DPH a spotřební daně) **u dováženého zboží** jsou vybírány **celními úřady** spolu se clem.

daňový systém každé země je stanoven zákonem

daňová soustava každého státu odráží ekonomickou situaci a podmínky

daňové zákony jsou velmi často novelizované (měněné) , protože ekonomická i politická situace se mění a stát je ovlivněn hlavně těmito skutečnostmi :

stát potřebuje vybrat co nejvíce peněz, aby je mohl ve státním rozpočtu přerozdělit občané a firmy chtějí odvádět naopak co nejméně daní, aby jim zůstalo co nejvíce pro vlastní potřebu

Struktura daňové soustavy v ČR

Přímé daně

tyto daně se srážejí z našich příjmů

- máme povinnost podat daňové přiznání a ve stanoveném termínu daně zaplatit
- výše těchto daní závisí na výši příjmů, nebo na konkrétní majetkové situaci
- poplatník je zároveň plátcem, který odvádí daň přímo do rozpočtu
- důchodové
- daně z příjmu fyzických osob a právnických osob
- majetkové
- daň z nemovitosti
- daň z převodu nemovitosti, dědická a darovací
- daň silniční

Nepřímé daně

- tyto daně jsou obsaženy v cenách výrobků a služeb
- nejsou jakoby vidět
- nepřímými jsou nazývány proto, že daň je hrazena z kapsy kupujícího - ten je poplatníkem (část ceny zboží), ovšem kupující nepodává žádné daňové přiznání a většinou ani nevnímá, že nějakou daň platí.

- Daň za nás vybírá někdo jiný a také ji za nás odvádí (je plátcem daně)
- daň z přidané hodnoty
 - daň spotřební
 - daň pro životní prostředí – ekologická (zavedeno od 2008)

Předmět daně

-udává, z čeho se daň vybírá. Některé skutečnosti nejsou předmětem daně, tzn. že se z nich určitá daň nevybírá (např. úvěry).

-Existují i příjmy, které jsou předmětem daně, ale stát je od daně osvobodí (např. úroky ze stavebního spoření)

Subjekt daně

Daňovým subjektem se rozumí:

- poplatník
- plátce
- právní nástupce

Poplatníkem rozumíme fyzickou nebo právnickou osobu, jejíž majetek nebo úkony jsou přímo podrobeny dani.

Plátce je osoba fyzická nebo právnická, která pod vlastní majetkovou odpovědností daň vypočítává, vybírá a odvádí do státního rozpočtu prostřednictvím místně příslušného finančního úřadu.

Právní nástupce (fyzická či právnická osoba), která je jako daňový subjekt vymezena zákonem.

Základ daně

Daňový základ je stanovován a určován konkrétními hospodářskými skutečnostmi, např. velikostí úplaty při převodu nemovitostí, výší příjmů, velikostí dědictví a udáván v měřitelných jednotkách.

Sazba daně

Sazba daně je algoritmus, prostřednictvím kterého se z upraveného základu daně stanoví velikost daňové povinnosti.

Osvobození od daně

Daňové zákony stanovují podmínky, při kterých je možné nárokovat osvobození od daně, a to buď **částečně** nebo **plně**.

Osvobození většinou sleduje sociální rozměr problematiky.

HITPARÁDA NEJBLBĚJŠÍCH DANÍ

PODLE TÝDENÍKU EKONOM

1.

Daň z moči

Prodává se jí římský císař Vespasianus na začátku prvního tisíciletí. Měří zdanění košečů z veřejných záchodů.

12.

Daň z hracích karet

Zavedl ji v 16. století anglický král Jakub I. kvůli oblibě karetních her. V určitých obdobích přetrvávala až do 20. století.

2.

Daň ze sexu

Od roku 2004 platí v německém Kolíně nad Rýnem a inspirují se i další města. V podstatě jde o daň z prostituce a činí šest eur denně na každou „pracovnici“.

11.

Daň z drog

V letech 2005 až 2009 ji měl platit anonymní drogoví dealeri v americkém státě Tennessee za každý gram prodaných substancí.

3.

Daň z vousů

Platila se v 16. století v Anglii. Čím významnější nositel bradky byl, tím vyšší platil daň.

10.

Daň z hlavy

Nejmýšlivější daň, před níž není úniku, se platila ve 14. století v Anglii na principu rovné daně: každý ovdověl jeden šilink.

4.

Daň ze zvířecích „emisí“

Poplatek za metan vylučovaný trávicím traktem krav a ovcí vymysleli na Novém Zélandu v roce 2003, záhy ale byl zrušen.

9.

Daň z tučných jídel a sladkostí

Byla zavedena loni v Dánsku a Maďarsku a zdražuje „nezdrait“ – tedy příliš tučná a sladká jídla.

5.

Daň z klobouků a paruk

Obdobu daně z luxusu vznikla v 18. století v Anglii. Parouky i klobouky byly znaky moci.

8.

Daň z krbů a ohnišť

Předchůdkyně daně z nemovitosti se objevila už v sedmém století v Byzantské říši, vybírala se i později v Anglii a Francii.

6.

Daň z tetování a piercingu

V americkém Arkansasu si musoj milovníci zdobení těla od roku 2002 oplatit šest procent navíc i celé tetování nebo piercingy.

7.

Daň z oken

Další obdoba daně z nemovitosti se vybírala od 17. století v Anglii a byla koncipována jako progresivní daň z luxusu – čím více oken, tím vyšší sazba.

Použité zdroje:

Hitparáda nejblbějších daní. [online]. [Cit. 30.3.2013]. Dostupné z:

http://img.ihned.cz/attachment.php/720/36753720/astuBCEFGIJLMOkQdfpyz1TUw29ARVmn/EK06_07.jpg

Daně a daňová soustava v ČR. [online]. [Cit. 30.3.2013]. Dostupné z: <http://www.unium.cz/materialy/0/0/dane-a-danova-soustava-cr-m24008-p2.html>

Daně. [online]. [Cit. 30.3.2013]. Dostupné z: <http://www.obrazky.cz/?q=dan%C4%9B>